

BOFOS info

ELEKTRONSKI BILTEN SAMOSTALNOG SINDIKATA ZAPOSLENIH U BANKAMA,
OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA I DRUGIM FINANSIJSKIM
ORGANIZACIJAMA SRBIJE

SEPTEMBAR 2015. / IZDANJE BR 56

KONFERENCIJE SEMINARI OBUKE

- *Održana BOFOS-ova volonterska akcija*
- *Konferencija Rumunija*
- *Seminar Kopenhagen*
- *Sindikalna Akademija 2015*
- *Papa protiv kapitalizma*
- *Odlomci iz Praktikuma*
- *Vesti...vesti...vesti*

ODRŽANA BOFOS-OVA VOLONTERSKA AKCIJA

SS BOFOS sproveo je u subotu, 15. avgusta, u Bariču i Obrenovcu, volontersku akciju koja se odvijala u dva vrtića u okviru Predškolske ustanove Obrenovac.

U Bariču, u vrtiću „Kolibri” deo volontera SS BOFOS-a farbao je fasadu objekta, dok su ostali volonteri postavljali sprave za decu u vrtiću „Veseljko” u Obrenovcu.

U ovoj volonterskoj akciji, koja je za cilj imala pomoć ustanovama od javnog značaja, učestvovalo je oko 50 volontera, članova sindikata: Vojvođanske banke, Narodne banke Srbije, Erste banke, NLB banke i Beogradske berze.

Volonterska akcija SS BOFOS-a, odnosno nabavka sprava za decu i materijala za farbanje fasade, kao i prevoz volontera finansiran je sredstvima kanadske fondacije **CLAC**, koja su nam upućena kao donacija preko Svetske organizacije radnika **WOW**.

- Zahvaljujem se ovim divnim ljudima, koji su uspeali da na ovako visokim temperaturama odvoje vreme i volonterski pomognu oko sređivanja objekta u Bariču i oko postavke sprava za decu u Obrenovcu, kazao je **Miloš Desančić**, direktor predškolske ustanove „Perka Vićentijević” – Obrenovac.

Više o volonterskoj akciji na sajtu SS BOFOS:

<http://www.bofos.org.rs/dokumenti/aktivnosti/izvestaj%20volonterska%20akcija.pdf>

KONFERENCIJA - RUMUNIJA

Fondacija Fridrih Ebert u saradnji sa Sindikatom CEC banke iz Rumunije organizovala je Regionalnu konferenciju Saveta sindikata finansijskog sektora zemalja Jugoistočne Evrope.

Konferencija je održana u periodu od 09.09 - 11.09.2015. godine u Rumuniji, a SS BOFOS su predstavljali: **Marija Bugarčić**, potpredsednica SS BOFOS, **Đorđe Ćulum**, sekretar SS BOFOS, **Dragoljub Božin**, predsednik Statutarnog odbora SS BOFOS i **Milan Radović**, član Republičkog odbora SS BOFOS. Konferenciji su prisustvovali i predstavnici sindikata iz finansijskog sektora iz Rumunije, Grčke, Turske i Federacije BiH.

- Posle konstruktivne diskusije o temi Konferencije: "Strategija sindikata za pridobijanja članstva", (nije bilo reči samo o pridobijanju članstva već i o zadržavanju članstva), uočili smo mnoge sličnosti, a glavna je ta:

da se na nivou državne regulative sužavaju mogućnosti delovanja sindikata i vrši otupljivanje njegove osnovne uloge. Najveći broj učesnika izneo je, kao osnovni problem slabosti sindikata: činjenicu da se KU primenjuje na sve zaposlene, (odnosno i na one zaposlene koji nisu članovi sindikata), što je pravni presedan, jer u pregovaranju dveju strana, u ovom slučaju sindikata i poslodavca, prava i obaveze bi trebale da se odnose samo na učesnike pregovaranja.

Dobar primer drugačijeg rešenja je u Turskoj, gde se važenje KU primenjuje na sve članove sindikata, kao i na zaposlene koji to nisu, ali oni plaćaju takozvanu "solidarnu članiranu" koja je u istom procentu od 1% od bruto zarade, koju plaćaju i članovi sindikata.

Ovo bi mogla biti ideja za ostale sindikate, da u svojim nacionalnim zakonodavstvima pokušaju da "ugrade" ovo rešenje, jer će na taj način omogućiti sindikatu da ostvaruje svoju ulogu u punom smislu, kazao je **Dragoljub Božin**.

- Naša delegacija istakla je da se SS BOFOS protiv negativnih pojava poput mobinga bori : informisanjem članova, davanjem pravnih saveta, adekvatnim obukama rukovodstva sindikata, saradnjom sa državnim insitucijama i sa sindikatima drugih zemalja u okviru iste bankarske grupe (imamo dobar odnos sa kolegama iz sindikata NBG-koji je rukovodstvo KSO VOBAN uspostavilo), ispričao je **Milan Radović**.

SEMINAR KOPENHAGEN

Ko pomisli na sindikat, neće istovremeno pomisliti na zadovoljstvo na poslu. Sindikati su prisutni u medijima uglavnom u kontekstu nezadovoljstva radnim mestom, odnosno pojavljuju se samo kada su u pitanju protesti, štrajkovi, odnosno borba za veće plate i penzije. Sindikati su većinom primarno orijentisani na materijalnu stranu rada: odnosno njihov cilj je da plate i penzije porastu, dok su im pitanja uslova zapošljavanja, bezbednosti i zdravlja na radnom mestu, a koja su osnova za zadovoljstvo zaposlenih, na drugom mestu.

Ipak, na seminaru u Kopenhagenu, u Danskoj, koji je finansirao Evropski centar za radnička pitanja (EZA), a u organizaciji danskog sindikata Krifa i Svetske organizacije radnika (WOW) sindikati su se bavili temom: Zadovoljstvo na radnom mestu.

Na ovom seminaru, koji je održan u periodu od 17. do 18. septembra, učestvovali su i predstavnici SS BOFOS-a: **Mara Erdelj**, predsednica, **Vladislav Jevtović**, zamenik predsednice i **Miroslav Kovačević**, potpredsednik SS BOFOS.

Profesor **Jan van Peteghem** sa belgijskog Univerziteta Leuven, dao je učesnicima seminara pregled literature i istraživanja o temi: zadovoljstvo na poslu. Za sindikalce je bio zanimljiv zaključak njegovog izlaganja da visina plate ima veze sa zadovoljstvom na poslu, ali da nisu u direktnoj korelaciji, odnosno da veća plata ne znači automatski više zadovoljstva na poslu i da očigledno postoje drugi, važniji, faktori koji određuju zadovoljstvo poslom.

Willem Jelle Berg član Upravnog odbora holandskog sindikata CNV govorio je o iskustvima u vezi sa ovom temom.

- Za CNV, koji je osnovan pre oko 100 godina, pojam rada predstavlja mnogo više nego puko zarađivanje novca. Ljudima je potrebno poštovanje i priznanje za njihov rad, oni traže priliku za lični razvoj i mogućnosti da se kroz njihovu profesiju ostvare kao ličnosti. Nezaposlena osoba oseća se beskorisno i suvišno. CNV se bori protiv negativnih pojava koje stoje na putu ostvarivanja zadovoljstva na poslu, kao što je zlostavljanje na radnom mestu i stres.

Soren Fibiger Olesen, predsednik danskog sindikata Krifa, kaže da je za ovaj hrišćanin sindikat "zadovoljstvo poslom" - centralna tema. Krifa želi

da pomogne da se zadovoljstvo zaposlenih na njihovom radnom mestu poveća. Ali, pitanje je kako se to radi u praksi? Kako bi dobili odgovor na ovo pitanje, Krifa je, zajedno sa još dve istraživačke institucije, sproveda jedno istraživanje, odnosno studiju.

U ovoj studiji, navedeno je šest faktora koji utiču na stepen zadovoljstva na radu, a to su: svrha posla, rukovodstvo, uticaj, tj. ishod posla, ravnoteža između poslovnog i privatnog života i odnos sa kolegama. Od toga, najvažniji faktor za sreću u radu je svrha rada, pokazalo je ovo istraživanje.

- Verovanje da vaš rad ima svrhu ima jaku pozitivnu korelaciju sa zadovoljstvom na poslu, naveo je

Soren Fibiger Olesen.

Na seminaru pod nazivom „Sindikalna akademija“ koju je organizovala Fondacija Friedrich Ebert, u periodu od 17. - 20. septembra u Beogradu, a koji je namenjen edukaciji i osnaživanju mladih sindikalnih aktivista učestvovali su i predstavnici SS BOFOS-a: **Jelena Pejić**, član Odbora SO Vojvođanske banke, filijala Beograd i **Vera Radovanović**, rukovodilac stručne službe SS BOFOS.

Miloš Jadžić Baković iz Centra za politike emancipacije je na početku svog predavanja istakao da je teren sfere rada od fundamentalnog značaja. On je kazao da je bitna saradnja sindikata i civilnog društva, ali da sindikati treba da budu deo šireg društvenog pokreta i da animiraju širu grupu ljudi od svog članstva i da kao takvi mogu da utiču na donošenje odluka u društvu.

Dr. Zoran Stojiljković, profesor na Fakultetu političkih nauka, rekao je da ima osećaj da se sa sindikatom desilo isto što i sa žabom “koju ste stavili u vruću vodu i ona se skuvala, a da to nije ni primetila”.

- U obrazovnom sistemu više nemamo one vrste treninga za participaciju, a vladajući rezon poslodavca je da smo svi zamenjivi. Šta će vam profesor, kada se školujete na daljinu. Baš zato što smo „svi zamenjivi“ zato nam treba sindikalno organizovanje, kazao je **Zoran Stojiljković**.

Goran Lukič, iz Saveza slobodnih sindikata Slovenije je naveo činjenicu da svuda u svetu postoji revitalizacija radničkog samoupravljanja. - To uopšte nije prevaziđena stvar. U onim zemljama u kojima se on primenjuje, princip samoorganizovanja radnika daje dobre rezultate, ispričao je **Goran Lukič**.

Sara Ham koja je zadužena za mlade u Savezu sindikata Holandije (FNV), kazala je da u Holandiji, zemlji sa oko 17 miliona stanovnika, broj mladih članova sindikata opada.

- Mladi u Holandiji rade već od svoje petnaeste godine, ali za taj posao dobijaju posenu minimalnu cenu rada koja je dosta manja od minimalne cene rada za "odrasle" na nivou zemlje. Ipak mladima je to normalno i ne bune se iako je reč o diskriminaciji mladih ljudi.

Zato smo morali na jedan način da te mlade ljude animiramo da se bore za svoja prava, da

ih uključimo u sindikat.

Organizovali smo jednu kampanju u

septembru prošle godine. Cilj te

kampanje je bio da animiramo

javnost da p o k r e n e m o

pitanje dobijanja iste (minimalne)

zarade za isti posao. U toku

k a m p a n j e r a z g o v a r a l i

smo (što lično, što telefonski,

što preko facebook-a) sa

oko 10.000 ljudi

a od tog broja uspeali smo da regrutujemo 500 mladih ljudi da učestvuju u kampanji.

Glavna teza naše kampanje bila je: „Ne radi se samo o novcu, jer svi žele da zarade više. Radi se o pravdi.“

U kampanju smo uložili jako puno novca, pravili smo filmove, flajere, davali oglase u dnevnim novinama. Kampanja nas je koštala oko milion evra. U našem sindikatu nije problem novac.

Zahvaljujući toj kampanji gde smo često naglašavali da mladi imaju novca „samo za pola odela“ u novembru ove godine Parlament u Holandiji će raspravljati o minimalnim zaradama za mlade, izjavila je **Sara Ham**.

Dr. Goran Nikolić sa Instituta za evropske studije naveo je da smo mi, od početka svetske ekonomske krize, pa do 2013. godine, na nivou države, stopirali takozvane strukturalne reforme (gašenja preduzeća i sl.) što je dalo određeni predah sindikatima i radnicima.

- Dakle, od početka krize vođena je socijalna politika. Radilo se na tome da se ne smanjuje potrošnja i u suštini u našoj državi prisutna je levičarska politika.

Realno gledano mi u Srbiji imamo prilično mali javni sektor i ne sme se dozvoliti da se on još smanji, jer bi tada bio manji od javnih sektora u zapadnoj Evropi i postao bi neefikasan, kazao je **Nikolić**.

— HALF LOON VOOR VOLWASSEN WERK? —

WTF!?

Časlav Ninković iz Fonda za humanitarno pravo dao je pregled političkih ideologija i političkih uređenja, a kroz prizmu odnosa sa sindikatima.

- Socijaldemokratija je političko uređenje koje se često vezuje za podršku sindikalizmu. Okvir socijaldemokratske politike opisan je rečima Vinstona Čerčila da: „treba obezbediti sigurnosnu mrežu ispod koje niko u društvu ne može pasti i lestvice uz koje se svi mogu slobodno popeti“.

Socijaldemokratija se razlikuje od svih ostalih ideja odnosno politika po tome što te lestvice žele da podignu dosta visoko, kazao je Časlav Ninković.

Čedanka Andrić, sekretar Socijalno-ekonomskog saveta Srbije je na početku svog izlaganja navela definiciju socijalnog dijaloga koju je dala Međunarodna organizacija rada.

- Definicija MOR-a uključuje sve tipove razmene informacija, pregovaranja, konsultovanja ili jednostavnu razmenu informacija između predstavnika vlade, poslodavaca i sindikata o

pitanjima od zajedničkog interesa vezanih za ekonomske i socijalne politike.

Socijalno-ekonomski savet Srbije osnovan je 2004. godine (usvojen je Zakon o Socijalno-ekonomskom savetu Srbije), a 2005. godine je počeo da radi.

Srbija se nalazi na najnižem nivou socijalnog dijaloga – odnosno na nivou razmene informacija, odnosno socijalni dijalog je nerazvijen, jer socijalni partneri u Srbiji konsenzus smatraju slabošću, a ne postignućem. Mi smo društvo u kojem se razgovara o raspodeli siromaštva, a ne o raspodeli bogatstva. Osim toga budžet samog SES-a je na nivou statističke greške, kazala je **Čedanka Andrić**. Ona je navela da su najveći zagovornici socijalnog dijaloga sindikati, ali oni imaju najmanje moći.

- Da biste imali uspešan socijalni dijalog na nivou SES-a, moć treba da bude izbalansirana. Suprotno, ako je sva moć na nivou države, onda imamo slab socijalni dijalog, rekla je **Čedanka Andrić**.

Prevod i obrada: Mirjana Obradović

*Džim Jardli, Benjamin Eplbaum
Servis vesti Njujork Tajmsa*

Vrativši se u rodnu Latinsku Ameriku Papa obnavlja svoju levo orijentisanu kritiku nejednakosti u kapitalizmu opisujući ga kao glavni uzrok globalne nepravde i primarni uzrok klimatskih promena.

Njegovi govori spajaju biblijski bes sa apokaliptičnim udesom. Papa ne samo da kritikuje preteranosti globalnog kapitalizma, već ih poredi sa „đavoljom balegom“.

On ne samo da prosto dokazuje da je sistemski „pohlepa za novcem“ loša stvar već ga naziva „suptilnom diktaturom“ koja „osuđuje i porobljava muškarce i žene“.

Papa definiše ekonomske izazove ove ere kao neuspeh globalnog kapitalizma da stvori pravednost i dostojanstven život za siromašne.

Papina sve oštrija kritika dolazi i otuda što čovečanstvo nikada nije bilo tako bogato i dobro hranjeno – a ipak nejednakost i ponavljane finansijske krize uznemiravaju glasače, kreatore politike i ekonomiste.

Levičarski populizam obnavlja se u zemljama uronjenim u ekonomski metež, kao što su Španija i naročito Grčka. Pa čak i u SAD gde je ekonomija doživela preokret, široko rasprostranjena zabrinutost zbog nejednakosti i korporativne

moći pokreću uspon liberala.

Papa je održao govor u Santa Kruzu, u Boliviji, pred skoro 2.000 društvenih aktivista, seljaka, đubretara i aktivista lokalnih zajednica. Iako se često sreće sa šefovima država, Papa često kaže da promene moraju doći odozdo, od strane siromašnih ili organizatora lokalnih zajednica koji sa njima saraduju.

Za Papu, siromašni su stekli znanje koje je korisno i za njih od pomoći iako ih je „jednokratna kultura“ odbacila. On ih vidi kao prednju ivicu ekonomske i ekološke krize širom sveta.

U Boliviji, Papa je pohvalio kooperative i druge lokalne organizacije rekavši da obezbeđuju produktivnu ekonomiju za siromašne. „Koliko je to različito od situacije do koje dolazi kada su oni koji su ostavljeni izvan formalnog tržišta eksploatisani kao robovi“, rekao je Papa.

Desno orijentisani kritičari govore da je Papa odlutao predaleko od religije kada je preoštro osudio kapitalizam.

„Želeo bih da se Papa fokusira na pozitivne strane, kako ekonomija slobodnog tržišta na etičkim osnovama i vladavini prava može biti deo rešenja za siromašne – pre nego samo da skače sa realnosti ljudske bede na analizu da je tržišna ekonomija problem,“ kaže prečasni Robert A. Siriko, predsednik Akton instituta za religijske studije i slobodu, koji zagovara ekonomiju slobodnog tržišta.

Mara Erdelj - Recenzija knjige

“PRAKTIKUM poslovnog uspeha”
Olge (Lole) Vučković-Kićanović

Nivo potencijala kojeg ćemo dostići zavisi od kvaliteta našeg verovanja - o snazi našeg uverenja u to koliko je teško ili lako uspeli ili o tome kolike su naše šanse da uspemo. Jednako je važna i energija koju u to ulažemo - emocije i istrajnost.

Ako ste spremni na promene i akciju, sigurno je da će ova knjiga biti prvi vaš

korak u ostvarenju uspeha kojeg želite i kojeg zaslužujete.

Ova knjiga sistematizuje konkretna znanja, veštine i alate koji mogu da izmene vaš život. Zaboravite bilo koju drugu knjigu koju ste pročitali na temu uspeha, Lola Kićanović je postavila nove standarde. Praktikum poslovnog uspeha je idealna knjiga, najkompletnija, najpraktičnija i najkorisnija knjiga na temu istinskog i trajnog sopstvenog razvoja, ličnog i poslovnog uspeha.

ODLOMAK

POSTAVLJANJE CILJEVA SMART (mudar) model

Da bi se cilj dostigao, treba da bude precizno postavljen, uz predočenu dinamiku ostvarenja i u realnim rokovima - kratkoročnim, srednjeročnim i dugoročnim - strateškim.

Veoma je važno da je opšti cilj organizacije jasan i što bliži parcijalnim, jer se poistovećivanjem ciljeva zaposleni na raznim mestima i nivoima motiviše za ostvarenje.

Ciljevi se postavljaju od osnovnih - strateških ka parcijalnim.

Strategija koherentno i interaktivno objedinjuje dugoročne, srednjeročne i kratkoročne ciljeve i prioritete u finansijskoj raspodeli i investiranju.

Poslovna strategija obuhvata potencijalne mogućnosti i snage, ali treba i ukaže na rizike i slabosti. Zbog toga strategiju treba prepustiti lideru, a realizaciju strategije menadžeru.

Da bi se cilj uspešno realizovao, neophodno je konkretne poslove vezane za izvršenje dobro raspodeliti - delegirati, kako bi doveli do željenih rezultata, uz punu ličnu i timsku odgovornost. Korisno i stimulatивно je zajedničko razumevanje cilja koji treba da bude dostignut - vizija poslovne politike.

Dinamika i prognoza realizacije strateškog cilja može se izvršiti analizom ostvarenja niže postavljenih ciljeva, koji predstavljaju korake ka ostvarenju krajnjeg strateškog cilja.

Postavljanje ciljeva nabolje i najplastičnije prikazuje „SMART“ MODEL.

S - specific - cilj mora biti određen, specifičan;
M- measurable - cilj mora biti merljiv, jer se samo tako može pratiti ostvarenje, kako bismo znali dokle smo stigli;

A - achievable - cilj mora biti izazovan, ali realan i „dohvatljiv,“ i pravno, socijalno, etički, politiki prihvatljiv;

R - relevant - cilj mora da bude relevantan (odlučujuć) i konkretan u ostvarenju vizije;

T - time limited - mora se postaviti vremensko ograničenje za ispunjenje cilja - kratkoročno, srednjeročno ili dugoročno - strateško.

VEST - NBS: Da podsetimo banke šta im je osnovni posao

Guverner Narodne banke Srbije Jorgovanka Tabaković očekuje da će, posle sniženja referentne kamatne stope NBS-a, biti snižene i bankarske kamate na kredite.

Tabakovićeva očekuje i da će banke više kreditirati privredu i ostale klijente, umesto bavljenja trgovinom hartijama od vrednosti.

Banke moraju da shvate da moraju da krenu u kreditiranje proizvodnje, klijenata i biznis planova, rekla je Tabaković i dodala da se nada da će ih "probuditi konkurencija" koju dobijaju u platnim institucijama koje će više da obrate pažnju na klijente.

Izvor: Tanjug

VEST: Prosečna zarada u padu - 370 EUR

Prosečna neto zarada u Srbiji isplaćena u avgustu iznosila je 44.630 dinara, što je nominalno za 2,1 odsto manje nego u julu, a realno je smanjenje od tri odsto.

U poređenju sa avgustom 2014. godine, prosečna zarada je nominalno manja za 2,1 odsto a realno za 4,1 odsto, saopštio je

Republički zavod za statistiku. Prosečna bruto zarada u avgustu 2015. godine iznosila je 61.538 dinara i nominalno je manja za 1,8 odsto nego prethodnog meseca, a realno je manja za 2,7 odsto. U odnosu na avgust prošle godine, nominalno je manja za 2,3 odsto i realno za 4,3 odsto.

Izvor: BETA

VEST: Prosečna plata u Hrvatskoj 743 EUR

Prosečna neto plata po zaposlenom za jul ove godine u Hrvatskoj iznosila je 5.716 kuna (743 evra) što je 94 kune ili 1,62 odsto manje nego za mesec ranije.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS),

ovogodišnje julske plate, u odnosu na jul prošle godine, u proseku su više za 186 kuna ili 3,3 odsto, čemu je najviše doprinela promena stope poreza na dohodak od početka ove godine, prenose hrvatski mediji.

Izvor: Tanjug